

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale

Având în vedere prevederile art. 99 lit. d) și i) și ale art. 177 alin. (1) și (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 15 iunie 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Titularii licenței de administrare a pieței centralizate publică pe pagina de internet lista proprie a produselor tranzacționabile și o actualizează ori de câte ori este cazul, cu parcurgerea procesului de consultare publică. Forma actualizată a listei este aplicabilă de la data publicării pe pagina de internet.”

2. Articolul 3 se abrogă.

3. Anexa la ordin se modifică și se completează după cum urmează:

a) La articolul 2, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Piața produselor standardizate pe termen scurt reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în punctul virtual de tranzacționare (denumit în continuare «PVT») a unor cantități de gaze naturale, cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere sau pe o perioadă de o zi gazieră și/sau multiplu de zile gaziere consecutive, dar sub o lună calendaristică, în profil orar constant, pe baza raportului de tranzacționare emis de titularul licenței de administrare a piețelor centralizate sau de contrapartea centrală desemnată de acesta.

(3) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale, pentru o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, în baza:

a) unor contracte standard de vânzare-cumpărare sau în baza mecanismului de contraparte, prin aplicarea condițiilor comerciale prevăzute în regulamentul contrapărții, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, conform raportului de tranzacționare emis de titularul licenței de administrare a piețelor centralizate sau de către contrapartea centrală desemnată de acesta, a unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant, stabilit prin contract;

b) unor contracte standard de tip EFET, ce reflectă condițiile specifice pieței gazelor naturale din România/contracte

preagreate de către părțile participante la tranzacție/contracte de vânzare-cumpărare propuse de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, care au ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare emis de titularii licenței de administrare a pieței centralizate sau de contrapartea centrală desemnată de acesta, a unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant, stabilit prin contract.”

b) La articolul 2, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor contracte de tip futures, cu decontare exclusiv prin livrare fizică, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare emis de titularul licenței de administrare a pieței centralizate sau de contrapartea centrală desemnată de acesta, a unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant, stabilit prin contract, sau în baza mecanismului de contraparte, prin aplicarea condițiilor comerciale prevăzute în regulamentul contrapărții, pentru o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică.”

c) Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — La elaborarea regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate urmărește respectarea principiilor/cerințelor prevăzute la art. 6-8², specifice fiecărui segment al piețelor centralizate de gaze naturale în cadrul căruia urmează să își desfășoare activitatea.”

d) La articolul 7 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește durata livrărilor de gaze naturale și locul transferului dreptului de proprietate, respectiv în PVT;”

e) La articolul 8, literele c), f), g) și m) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate, respectiv în PVT, profilul și durata livrărilor de gaze naturale;

.....

f) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza contractelor standard în conformitate cu prevederile prezentelor reguli generale, clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției;

g) pentru produsele tranzacționate direct între participanți în baza contractelor standard, obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standard, iar elementele care pot fi modificate în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;

.....
m) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare prevăzute la lit. k) și l), aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți, nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției. Prețul este exprimat în lei/MWh, iar cantitatea este exprimată în MWh/zi;".

f) La articolul 81, literele d), e) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„d) oferta inițiată de vânzare/cumpărare trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

- (i) prețul de pornire și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul, elemente ce nu pot fi modificate ulterior tranzacției;
- (ii) cantitatea, exprimată în MWh/zi, și, dacă este cazul, sensul și valoarea limitei maxime de variație a cantității totale contractate;
- (iii) profilul de livrare;
- (iv) perioada de livrare;

e) produsele tranzacționate au următoarele caracteristici:

- (i) profilul de livrare este de 1 MWh/zi;
- (ii) durata livrării este de minimum o lună calendaristică;
- (iii) transferul dreptului de proprietate are loc în PVT;

.....
g) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;".

g) La articolul 82, literele a) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate, respectiv în PVT, profilul și durata livrărilor de gaze naturale;

.....
g) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, care poate fi exprimat în lei/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;".

h) La articolul 19, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. — (1) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația să publice, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:

- a) volumele tranzacționate, pe fiecare produs în parte, și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;
- b) prețul minim de tranzacționare — pentru fiecare produs în parte;

c) prețul maxim de tranzacționare — pentru fiecare produs în parte;

d) prețul mediu — pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată;

e) prețul de închidere al zilei de tranzacționare — pentru fiecare produs în parte;

f) variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare — pentru fiecare produs în parte;

g) numărul participanților înregistrați la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.”

i) Articolul 211 se abrogă.

j) După articolul 211 se introduc două noi articole, articolele 212 și 213, cu următorul cuprins:

„Art. 212. — (1) Lista produselor principale tranzacționabile pe platformele titularilor licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale sunt prevăzute în anexa la prezentele reguli generale.

(2) Titularii licenței de administrare a pieței centralizate au dreptul de a lista și produse care derivă din produsul principal și care îndeplinesc cerințele specifice fiecărui segment de piață în care se încadrează.

(3) Produsele oferite la tranzacționare sunt definite și descrise în cadrul procedurilor operaționale ale titularilor licenței de administrare a pieței centralizate, cu actualizare și publicare pe pagina proprie de internet ori de câte ori este cazul.

Art. 213. — Titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale poate implementa activitatea de *market making*, prin desemnarea unuia sau mai multor participanți interesați, cu respectarea prevederilor actelor normative specifice în domeniu.”

k) După articolul 23 se introduce o anexă, al cărei conținut este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — (1) În termen de maximum 90 de zile de la data publicării, titularii licenței de administrare a pieței centralizate au obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, modificate în conformitate cu prevederile prezentului ordin.

(2) Titularii licenței de administrare a pieței centralizate modifică procedurile operaționale specifice conform prevederilor prezentului ordin.

Art. III. — Titularii licenței de administrare a pieței centralizate și participanții la piețele centralizate de gaze naturale duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar compartimentele de resort din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestora.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
George-Sergiu Niculescu

LISTA
produselor principale tranzacționabile pe platformele titularilor licenței de administrare
a pieței centralizate de gaze naturale

1. Produse standardizate pe termen scurt:
a) produse intrazilnice, cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere;
b) produse pe o perioadă de o zi gazieră și/sau multiplu de zile gaziere consecutive, dar sub o lună calendaristică, în profil orar constant.

2. Produse standardizate pe termen mediu și lung, cu o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, tranzacționate în baza contractului-standard al operatorului piețelor centralizate/contractelor de tip EFET/contractelor preagreate de participanții la piață/contractelor de vânzare-cumpărare propuse de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare:

- a) luna;
- b) trimestrul;
- c) semestrul;
- d) sezonul rece (echivalent semestrul I gazier);
- e) sezonul cald (echivalent semestrul II gazier);
- f) anul calendaristic;
- g) anul gazier.

3. Produse derivate standardizate pe termen mediu și lung, cu o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, tranzacționate în baza unor contracte de tip futures:

- a) luna;
- b) trimestrul;
- c) semestrul;
- d) sezonul rece (echivalent semestrul I gazier);
- e) sezonul cald (echivalent semestrul II gazier);
- f) anul calendaristic;
- g) anul gazier.

4. Produse flexibile pe termen mediu și lung, cu o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, tranzacționate în baza unui contract tip EFET/contract preagreat/contract propus de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

